

Nærings- og
fiskeridepartementet Pb. 8090
Dep.
0032 Oslo

postmottak@nfd.dep.no

Din ref./Deres ref:
Nr: 93/2014

Min ref./Vår ref:
BN/bn

Beivi/Dato:
23.12.14

GULAHALLANCEALKÁMUŠ - HØRINGSSVAR
"Forslag til endringer i deltakerloven – tildeling av
konsesjoner, deltakeradganger mv."

Mii čujuhat Ealáhus- ja Guolástusdeprtementa gulahallanreivii mii sáddejuvvoi 23.09.2014. Norgga Sámiid Riikkasearvi sádde dainna reivviin čuvvovaš gulahallancealkámuša, sáddejuvvo dušše elektruvnnalaččat.

Álgu

Áhperessursalága bokte celkojuvvo ahte buot luonddu mearrariggodat gullá oktasaččat álbmogii. Norga lea huksejuvvon guovtti álbmoga eatnama ala, sápmelaččaid ja dážaid. Sápmelaččat leat sihke álbmot ja eamiálbmot Norggas. Vuodđoláhka (§108) cealká ahte stáhta eiseváldiid fertejit lágidit diliid nu ahte sámi álbmot Norggas sáhtá sihkkarastit ja ovddidit iežas giela, kultuvrra ja servodateallima. Mañit áigge riekteovdáneapmi čujuha dasa ahte *kultuvra* maddái galgá áddejuvvot ávnnašlaš vuodđun kulturdoaimmaide sihke čearddalaš, oskkolaš ja gielalaš unnitlogoálbmogiidda, nu maid sápmelaččaide dego eamiálbmogin Norggas. Dat lea celkon ON 1966 soahpamušas Siviila ja Politihkálaš vuoigatvuođaid birra, artihkkal 27as .

Áhperessursalága ulbmil lei dáhkidit bastevašvuođa ja servodatekonomálaš gánnáhahtti halddašeami oktasaš meara luondduriggodagain, ja doarjut riddoservodagaide ássan- ja bargovejolašvuođaid, dát guoská sámi servodahkii maddái.

Norgga Sámiid Riikkasearvi ain doalaha ahte sápmelaččat leat ásahan rivttiid guolásteapmái ja eará luondduriggodagaide sámi guovlluin. Sápmelaččain ja earáin mat ássat riddo- ja vuotnaguovlluin lea dan dihtii vuoigatvuohta guolástit áiggiidčáda geavaheami ja báikkálaš vieruid vuodul. Álbmotrievtti njuolgadusat álgoálbmogiid ja unnitlogoálbmogiidda addá dasa lassin vuodu guolástanriektái. Dát rievttit eai leat vel ge dohkkehuvvon stáhta bealis. NSR oaivvilda danin ahte ii sáhte halddáhuslaš rievdadusaid dahkat mat vejolaččat sáhttet goaridit sápmelaččaid vejolašvuodaid beassat joatkit bivdit dainna vuoduin ahte bisuhit vuodu sámi kultuvrii oktan gielain, ealáhusčádaheapmái ja servodateallimii.

Oktasaš rivttiid ja riggodagaid ii sáhte oktage oamastit. Dat leat luoikkasin nu guhká go lea ealáhusas, ja go heaitá de muhton eará fas joatká.

Earit otná hámis bohte ja juhkojuvvo ovccenuppelotčuodiokcilogis. Vuodđun dalle oažžut eriid dorskebivdui lei ahte galggai lean muhton meari bivdán/olahan golmma jagis; 1987-89. Dilli lei dattege dieid jagiid ahte njuorjju lei boahtan speadjat vuonain ja rittus, ja danin eai lean ollu fatnasat olahan mearriduvvon meari. Dán láchkai gárte ollusat olggobeallai dan earreortnega mii ásahuvvoi ja gárte “vuoigatvuođaid” haga. Dát dáhpáhuvvoi vaikko álbmot rittus ja vuonain leat guolástan nu guhká go leat ássan dain guovlluin. Golmma jagi bivdu šattai vuodđun, iige duháhiid jagiid bivdu ja ávkkástallan.

NSR maid fuomášahtta ahte dát earit addojuvvo nuvttá daid guolásteddjiide mat olahedje daid meriid maid eiseváldi dalle bijai, ii leamaš goassige ulbmilin gávppašit daiguin. Eaktu čuožžu ain lágas, muhto láchka ii čuvvojuvvo ja eiseváldi čuovvola márkanstivrrerjumi. Dán sáhtta duostat navdit ovddasvástáduseretcealkimin ja kapitálabálvaleapmin.

Dán vuodul de lea áibbas boastut joatkit dainna meattáhusain mii dalle dahkkoi ovccenblotčuodiokcilogis. Rievttit guolásteapmái eai leat vuovdemassii ja gávpašangálvun, dat leat servodaga oktasaš riggodagat ja fertejit danin máhcahuvvot servodahkii, eai ge leat priváhta árvodávirat. Eiseváldit fertejit láchčit dili dása, sii berrejit guorahallagoahtet mo njuovžileamos lági mielde dan čadahivččii.

NSR lea fuolas go eiseváldit mángga suorggis orrot láchčimin dili, ja leat dohkkeheamen ahte vuoigatvuođat oktasaš riggodagaide privatiserejuvvojit. Dát lea riekteovdáneapmi man eat sáhte dohkkehit. NSR oaivvilda ahte dát lea duodalaš uhkádussan mearrasámi riddo- ja vuotnaguovlluide, sihke dan mii guoská ávnnaslaš kulturvuodđoi, muhto lea maiddái riekteovdáneapmi man eat man ge láchkai sáhte dohkkehit nu guhká go sámi bivdovuoigatvuođat eai leat dohkkehuvvon.

Mii muittuhat dán oktavuodas ahte guolli lea našunála oktasašriggodat, nu mo celkojuvvo áhperesursalágas, ja dan bokte ii gula priváhtaolbmoide, oktonas guolásteddjiide dahje fitnodagaide, dat leat luoikkasin álbmogis, ja dán vuodul ii sáhte vuovdit konsešuvnnaid ja oasseváldinlobiid. Vaikko hálddašeapmi ja eiseváldit leat suovvan dán praksisa sajáiduvvat de ii leat anjke lága mielde dohkkehuvvon ja ii sáhte leat nu ahte dušše rievdadastit lágaid go láchka ii heive min daguide.

NSR ii doarjjo Ealehus- ja Guolástusdepartementta árvalusa rievdadit oassálastinlága dainna mihtuin ahte dahkat vejolažžan oažžut konsešuvnnaid ja/dahje oasseváldinlobiid ovttá fatnasii jus nubbi fatnasis celkojuvvo eret konsešuvdna ja/dahje oasseváldinlohpi, beroškeahttá leago seammá oamasteaddji dán guovtti fatnasis, gos láchčojuvvo dilli nu ahte guokte beali sáhttiba priváhta soahpat ahte sirdit guolástanlobiid gaskaneaba. Dát joatkkaha dušše ollislaš guolleváljjodaga privatiserema bálgáid.

NSR gohčču departementta váldit Sámedikkin oktavuoda ráđđádallat go gulahallanreivve čuovvoluvvo. Ráđđádallanvuogádat leat celkon gon.res. bokte 01.07.05 ja njuolggadusat guolástusáššiid ráđđádallamiid vuodul.

Dearvvuodaiguin | med hilsener

Beaska Niillas
Jodiheaddji / Leder